ISSN 2217-6985

LOKALNA SAMOUPRAVA

BESPLATAN PRIMERAK Broj 61 April 2013. godine www.skgo.org

IZDANJE STALNE KONFERENCIJE GRADOVA I OPŠTINA
SAVEZA GRADOVA I OPŠTINA SRBIJE

TEMA BROJA
LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

KAKO DO JAVNO - PRIVATNOG PARTNERSTVA

strana 6-7

Trg šabačkih žrtava, Šabac

DRUGAČIJI PRISTUP • IZVEŠTAVANJE KOJE SE ISTIČE • ISTRAŽIVAČKO I ANALITIČKO NOVINARSTVO

Stalna konferencija gradova i opština – Savez gradova i opština Srbije (SKGO) u okviru programa „Podrška lokalnim samoupravama u Srbiji u procesu evropskih integracija" koji finansira Kraljevina Švedska

raspisuje

KONKURS ZA NAJBOLJE MEDIJSKE PRILOGE O PRAKSI U LOKALNOJ SAMOUPRAVI - „DRUGAČIJE OD DRUGIH"

- Ukoliko ste novinar lokalnog, regionalnog ili nacionalnog medija
- Ukoliko ste u periodu od 1. aprila do 15. oktobra 2013. godine izveštavali o jednoj od sledećih tema: evro integracije, zaštita životne sredine, rodna ravnopravnost i unapređenje poslovnog okruženja na lokalnom nivou
- I ukoliko ste o ovim temama izveštavali drugačije od drugih

Prijavite se na naš konkurs za najbolje medijske priloge o praksi u lokalnoj samoupravi.

ŠTA ŽELIMO DA POSTIGNEMO OVIM KONKURSOM?

Naš cilj je da istaknemo važnost i ulogu koju lokalne vlasti imaju u pomenutim oblastima, a u cilju daljeg poboljšanja rada lokalnih administracija i unapređenja kvaliteta usluga koje pružaju građanima.

KOJE SU TEME KONKURSA?

- Evropske integracije na lokalnom nivou
- Zaštita životne sredine na lokalnom nivou
- Rodna ravnopravnost na lokalnom nivou
- Unapređenje poslovnog okruženja na lokalnom nivou

U KOJIM KATEGORIJAMA DODELJUJEMO NAGRADE?

U okviru konkursa „Drugačije od drugih" dodeljujemo ukupno osam nagrada. Četiri nagrade - po jedna za svaku od navedenih tema biće dodeljene medijima sa nacionalnom/regionalnom pokrivenošću, a četiri nagrade - lokalnim medijima.

KAKO ĆEMO OCENITI KO JE NAJBOLJI?

Ocenu o najboljim medijskim prilozima na tražene teme prepustićemo nezavisnom žiriju koji čine iskusni urednici i novinari vodećih redakcija.

A NAGRADE SU?

Autore najboljih priloga nagradićemo tablet računarima.
Nagrađeni prilozi biće predstavljeni na finalnom skupu u novembru 2013. godine.

NA KOJI NAČIN SE MOŽETE PRIJAVITI NA KONKURS?

Pošaljite nam objavljene tekstove ili emitovane priloge na sledeći način:

- štampani prilozi – u štampanoj ili elektronskoj formi (kopija teksta sa podacima o autoru, datumu objave i novinskoj redakciji, uključujući kontakt informacije autora)
- elektronski – radio i televizijski prilozi (kopija priloga na dvd disku, uključujući podatke o autoru, datumu emitovanja i televizijskoj/radio stanici na kojoj je prilog emitovan, kao i kontakt informacije autora)
- onlajn - print screen i link ka objavljenom prilogu (uključujući podatke o autoru, datumu objave i medijskom veb portalu na kojem je tekst objavljen, kao i kontakt informacije autora)

ADRESA na koju treba dostaviti materijal:
STALNA KONFERENCIJA GRADOVA I OPŠTINA
Služba za informisanje
Makedonska 22/VIII, 11 000 Beograd
sa naznakom - IZBOR ZA NAJBOLJE MEDIJSKE PRILOGE
ili
elektronskim putem na: katarina.arambasic@skgo.org ili zeljko.krnetic@skgo.org

ZA DODATNA PITANJA...

Služba za informisanje SKGO, 011/3223-446,
e-mail: katarina.arambasic@skgo.org ili zeljko.krnetic@skgo.org

NAŠI MEDIJSKI PRIJATELJI:

Mesečnik Lokalna samouprava je izdanje Stalne konferencije gradova i opština - Saveza gradova i opština Srbije koje je podržala Kraljevina Švedska u okviru programa "Podrška lokalnim samoupravama u Srbiji u procesu evropskih integracija". Izdavač je isključivo odgovoran za informacije koje se nalaze u publikaciji.
Stalna konferencija gradova i opština - Savez gradova i opština Srbije, Makedonska 22, Beograd, tel. 011/3223-446, e-mail: secretariat@skgo.org, **http://www.skgo.org.**
ISSN 2217-6985. Uređuju: Vladimir Jovanović, Željko Krnetić i Katarina Arambašić Pivić; Fotografije SKGO; Grafička postavka: Aleksandar Marković; Štampa: Birograf Comp d.o.o.

/skgo.sctm

SLAĐANA GRUJIĆ
sekretarka Odbora SKGO za lokalni ekonomski razvoj

JESMO LI NA LER(U)

Sada, kada postoji prilično iskustvo u primeni koncepta lokalnog ekonomskog razvoja, treba razmotriti šta lokalna politika treba da uradi da bi privukla nove investicije i zadržala postojeći biznis. Ključno pitanje jeste koji ekonomski programi treba da budu realizovani uz postizanje lokalnog konsezusa o odgovarajućim ciljevima ekonomske razvojne politike kao osnova za odlučivanje šta lokalni ekononomski napori treba da podrže.

Na lokalni ekonomski razvoj neosporno utiču sve aktivnosti lokalne samouprave. Ali razviti lokalnu ekonomiju nije nimalo lak posao, s obzirom na ograničeni okvir u kome se kreću lokalne samouprave čije su nadležnosti u ovoj oblasti u velikoj meri limitirane. A očekivanja građana i poslovne zajednice su velika, veća nego ikad.

Ciljevi lokalne samouprave

Stvaranje uslova za zaposlenje i povećanje kvaliteta života lokalne zajednice nameće se svakoj lokalnoj samoupravi kao glavni cilj. Da bismo povećali lokalno bogatstvo moramo povećati poslovnu aktivnost, povećati produktivnost rada, ili bolje koristiti nedovoljno iskorišćene lokalne resurse. Paralelno s tim, lokalni ekonomski razvojni programi treba da uključe prilagođene programe obuke koji mogu efikasno da služe potrebama i poslovne zajednice i nezaposlenih. Zato i LER mora da bude koordinisan potrebama lokalnog tržišta rada jer je to mesto gde se koristi akumuliraju i gde su lokalni poslovni inputi obezbeđeni.

Veliki izazov za većinu gradova i opština je nedostatak baza podataka, posebno podaci o bruto domaćem proizvodu i bruto dodatoj vrednosti na nivou grada/opštine. Na ovaj način uskraćeni smo za informacije o vrednostima ukupne ekonomske aktivnosti na nivou grada/opštine (na godišnjem nivou), ali i udelom u ukupnoj privredi svakog pojedinačnog proizvođača/sektora određene lokalne zajednice.

DEFINISANJE POLITIKE RAZVOJA MORA SE ZASNIVATI NA OGRANIČENIM RESURSIMA KOJIMA RASPOLAŽE LOKALNA ZAJEDNICA

Politika lokalnog razvoja

Da li je investiranje u industrijske zone dobar način da se stimuliše rast? Da, ali selektivno, uz obaveznu procenu ekonomske opravdanosti uvođenja ovakvog instrumenta podsticanja ekonomskog razvoja. Trenutno u Srbiji ne postoji zakonski okvir za razvoj industrijskih zona (i parkova), a prema podacima Analize o stanju poslovne infrastrukture u Republici Srbiji (objavljene na sajtu Nacionalne agencije za regionalni razvoj - NARR), postoje 92 industrijske zone. Usled nepostojanja odgovarajuće putne infrastrukture najveći broj investicija realizuje se uz Koridor 10 (oko 90%), na osnovu čega zaključujemo da veliki deo ovih zona nije iskorišćen, što je i posledica neplanski vođene ekonomske politike države.

Da li svaka JLS treba da ima industrijsku zonu? Da li svima treba da bude prioritet razvoj turizma? Naravno da ne. Definisanje politike razvoja mora se zasnivati na ograničenim resursima kojima raspolaže lokalna zajednica , prepoznavanju prednosti i rad na njihovom iskorišćavanju uz uvažavanje tradicije, postojeće radne snage i obrazovnog sistema koji može da podrži takav rad i razvoj.

Analiza o poslovnom okruženju na lokalnom nivou koju je SKGO uradila, pokazala je da komunikacija između lokalne samouprave i privatnog sektora predstavlja jedan od najslabijih elemenata poslovnog okruženja. Stepen uključenosti privatnog sektora u u proces formulisanja najvažnijih odluka u oblasti LER je na niskom nivou. Nedovoljno pažnje se posvećuje preduzetnicima i malim preduzećima. Imajući u vidu njihov značaj za samozapošljavanje, sugeriše se veća fokusiranost na unapređenje uslova poslovanja i kreiranje dodatnih mogućnosti za razvoj preduzetničkih radnji i malih preduzeća.

Javno-privatno partnerstvo (JPP)

Veliku mogućnost i prostor za saradnju javnog i privatnog sektora predstavljaće i projekti u oblasti JPP. Zaokruženi zakonodavni okvir i sve veća potreba finansiranja infrastrukturnih projekata na lokalnom nivou nameću potrebu izbora ovakve opcije. Bez prevelikog teoretisanja, vreme će pokazati koliko smo zreli za ovakve poduhvate. SKGO je veoma aktivna kako bi lokalnim samopravama približila ovu kompleksnu materiju. Napravljen je Priručnik o JPP, u toku je realizacija obuka na ovu temu, a u planu je i revidirano izdanje ovog priručnika sa svim korisnim informacija i iskustvima koja mogu pomoći LS prilikom donošenja odluke o ulasku u ovakve vrste projekta.

I na kraju, želim da istaknem važnost ljudi koji rade na poslovima LER, čija je uloga neosporna u kreiranju i sprovođenju razvojnih projekata. Njima pripada velika zahvalnost što se još uvek „vozimo" na LER(u). ■

NOVO IZDANJE SKGO: JAVNO-PRIVATNO PARTNERSTVO

Priručnik za sprovođenje na nivou lokalne samouprave

Izrada Priručnika za sprovođenje javno-privatnog partnerstva (JPP) na nivou lokalne samouprave rezultat je namere da se na stručan i praktičan način obradi pravni i ekonomski institut JPP, aktuelan i značajan prvenstveno za tela i organe Republike Srbije kao potencijalne učesnike koncepta JPP na nacionalnom nivou i nivou lokalne samouprave.

PROF. DR PREDRAG CVETKOVIĆ
Pravni fakultet Univerziteta u Nišu

KANCELARIJE ZA LER I JAVNO-PRIVATNA PARTNERSTVA: PARALELIZAM ILI SINERGIJA?

Pokušaj da se utvrde suština i realan značaj Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj (KLER) za realizaciju koncepta javno-privatnog partnerstva (JPP) neosporivo je u senci sledeće činjenice: KLER koncept, a JPP još i više, dva su nova institucionalna i pravna instrumenta o čijem međusobnom odnosu se ne može suditi na osnovu empirijskih podatka, već putem dostupnih logičkih i teorijskih analiza. Sa druge strane, ove su analize neophodne, imajući u vidu nužnost restruktuiranja javnog sektora. Opredeljenje za takvim restruktuiranjem potvrđeno je političkom voljom uobličenom u odredbama Zakona o javno-privatnim koncesijama i partnerstvima, i potrebno je da se u taj proces uključe sva tela i institucije.

Kancelarije za LER: osnovne karakteristike

Institucionalni okvir LER i njegova formalna struktura ne određuju uvek i potpuno stvarni domet i značaj organa i tela koji se navedenim razvojem bave. Stvarni uticaj lokalnih institucija čija je nadležnost sprovođenje mera ekonomskog razvoja u direktnoj je proporciji sa:

- pitanjem kapaciteta (personalnih, tehničkih, logističkih) ovih institucija;
- političkom voljom da se lokalna samouprava pozicionira kao akter u borbi za kapital u okviru države i regiona.

Osnivanje KLER na nivou gradova i opština implementacija je modela ustanovljavanja institucionalnog okvira usko specijalizovanog za unapređenje investicija, razvoj preduzetništva i ostvarivanje višeg nivoa kvaliteta poslovnog okruženja. KLER koncept ima dvostruki cilj:

- unapređenje ekonomskog razvoja,
- zaštitu lokalno orijentisanih interesa grada ili opštine

Gore opisana dvojna priroda KLER kancelarija od uticaja je i na odnos i značaj koji KLER ima za realizaciju koncepta JPP.

Javno-privatno partnerstvo: osnovne karakteristike

JPP predstavlja okvir zajedničke akcije javnog sektora i privatnog kapitala sa ciljem obezbeđenja funkcionisanja delatnosti od opšteg interesa. Opredeljujuća karakteristika odnosa javnog i privatnog sektora jeste nesaglasnost interesa:

- prvi je usmeren ka zaštiti i ostvarivanju javnog interesa,
- drugi (privatni interes) vođen je logikom ostvarivanja dobiti.

JPP razara u korenu koncept zasnovan na monopolu javnih preduzeća i menja ga sistemom otvaranja javnog sektora za privatni kapital na način koji ne ugrožava ostvarivanje i zaštitu javnog interesa.

Značaj KLER za implementaciju JPP koncepta

Analiza odnosa KLER i uslova primene JPP koncepta, bazirana na napred iznetim pretpostavkama i osnovnim karakteristikama oba koncepta, vodi do sledećih zaključaka:

Polje delovanja KLER kancelarija ne poklapa se u celini sa okvirom primene JPP koncepta. Upoređivanje okvira delovanja kancelarija za lokalni ekonomski razvoj i koncepta javno-privatnog partnerstva vodi zaključku da je polje aktivnosti KLER šire od JPP koncepta, iz sledećih razloga:

- KLER deluje na polju privlačenja stranih investicija, podrške izvozu i razvoju preduzetništva,
- primena JPP koncepta ograničena je na investicije u javnom sektoru.

Analiza nadležnosti kancelarija za lokalni ekonomski razvoj i angažovanih interesa u konceptu JPP, dovodi do zaključka da je obim interesa, o kojima se javna tela imaju starati tokom sprovođenja JPP koncepta, širi od odgovornosti KLER. Projekti JPP uključuju i „horizontalne interese", koji nisu bazirani na ekonomskim kriterijumima (interesi poput zaštite životne sredine, povećanja zaposlenosti, ravnomernog razvoja gradskih ili opštinskih područja, realizacija infrastrukturne opremljenosti itd.).

OSNIVANJE KLER JE IMPLEMENTACIJA MODELA, USKO SPECIJALIZOVANOG ZA UNAPREĐENJE INVESTICIJA, RAZVOJ PREDUZETNIŠTVA I OSTVARIVANJE VIŠEG NIVOA KVALITETA POSLOVNOG OKRUŽENJA

JPP PREDSTAVLJA ZAJEDNIČKU AKCIJU JAVNOG SEKTORA I PRIVATNOG KAPITALA SA CILJEM OBEZBEĐENJA FUNKCIONISANJA DELATNOSTI OD OPŠTEG INTERESA

Uprkos navedenim razlikama, Kancelarija za lokalni ekonomski razvoj ima potencijalno značajnu ulogu u realizaciji JPP projekta, pre svega kroz:

- koordinaciju i rešavanje otvorenih pitanja koja su zajednička za investitore bez obzira na prirodu investicije,
- korišćenje sopstvenih resursa te njihovo dalje izgrađivanje u pravcu osnivanja posebnih departmana za relizaciju i praćenje JPP projekata u okviru KLER kancelarija.

Iz gore navedenog proizilazi zaključak da aktivnosti KLER i delovanje lokalne samouprave kao javnog tela u pogledu realizacije projekata JPP imaju sinergetski efekat koji se reflektuje u izgradnji informativne, kadrovske i ekspertske baze koja je od značaja za investicije kao komercijalne projekte, ali i za JPP u kojima je angažovan javni interes. Takođe, privatni akteri učesnici JPP često su multinacionalne kompanije specijalizovane za realizaciju određenih projekata, zahtevnih kako po obimu potrebnog kapitala, tako i po stepenu složenosti potrebnih analiza, projektne dokumentacije i drugih neophodnih resursa. Ulazak takvih kompanija na tržište poboljšava percepciju „investicione klime" koju lokalna samouprava promoviše, stičući time „reputacionu vrednost" kod potencijalnih ulagača. ■

DR SLAĐANA SREDOJEVIĆ
Udruženje banaka Srbije

DOPRINOS KONCEPTA JPP NOVOM NAČINU UPRAVLJANJA U LOKALNIM SAMOUPRAVAMA

Koncept javno-privatnog partnerstva (JPP) ne predstavlja samo alternativni način izgradnje objekata i usluga od javnog značaja, nego se može posmatrati i kao značajna komponenta velikih promena u funkcionisanju javnog sektora. Pravilnom primenom JPP koncepta lokalna samouprava koja je tradicionalno bila direktni izvršilac usluga/projekata od javnog značaja, dolazi u poziciju u kojoj je ona samo ugovarač nabavke i koordinator aktivnosti koje realizuju drugi učesnici. Naglasak promene je u sledećem:

1. Ugovaranje i dodeljivanje ugovora umesto njegovog izvršenja,
2. Zahtevanje izlaznih specifikacija umesto obezbeđenje inputa,
3. Koordinacija i nadzor umesto implementacije.

Novi javni menadžment

Posmatrano i šire, doprinos koncepta JPP novom načinu funkcionisanja javnog sektora dolazi do punog i formalnog izražaja u njegovoj ulozi u uspešnoj primeni tzv. novog javnog menadžmenta (New Public Management). Zemlje koje su prve počele sa primenom novog javnog menadžmenta 1980-ih godina jesu razvijene zemlje koje su imale iskustvo sa ekonomskom krizom, usled čega su i počele da tragaju za efikasnošću u upotrebi resursa, za načinima smanjenja troškova nabavke javnih usluga. Međutim, tokom 1990-ih godina, razne tehnike i varijante novog javnog menadžmenta se sve češće sreću u zemljama u razvoju: smanjenje obimne administracije u cilju veće produktivnosti, ugovori sa outsourcing firmama, racionalizacija u tekućem poslovanju, JPP, itd. Time, JPP je postao ne samo alternativni način finansiranja infrastruktre, nego i metod sprovođenja reformi i modernizacije javnog sektora širom sveta koja se ogleda kroz:

1. Veću dezagregaciju organizacija javnog sektora u posebno odvojene jedinice za svaki posebni proizvod ili uslugu javnog sektora, kao poseban troškovni centar.
2. Trend u smeru veće konkurentnosti između organizacija javnog sektora, kao i između organizacija javnog sektora i privatnog sektora.
3. Veću primenu u javnom sektoru dobrih primera iz prakse privatnog sektora, umesto primene specifičnih metoda javnog sektora.
4. Racionalnost u upotrebi resursa i aktivno traganje za alternativnim rešenjima i jeftinijim načinima za nabavku javnih usluga, umesto potenciranja institucionalne tradicije u poslovanju.
5. Postavljanje menadžera koji su imali praktično iskustvo u relevantnim oblastima, umesto imenovanja osoba bez specifičnih iskustava na vodeća mesta u upravljačkom nivou organizacije javnog sektora.
6. Promenu ka merljivim standardima učinaka u radu organizacija javnog sektora, sa aspekta obima, nivoa i sadržaja usluga koje treba da se obezbede građanima.
7. Kontrolu tela javnog sektora u skladu sa konkretnim merilima rezultata (posebno kada je reč o platama koje treba da se baziraju na učinku, a ne samo na stepenu obrazovanja i na trenutnoj poziciji u organizaciji).

Implementacijom agende novog javnog menadžmenta obogaćen je spektar saradnje javnog i privatnog sektora, polazeći od pune zastupljenosti javnog sektora (kolektivizacija) na jednoj strani skale, do drugog kraja skale gde se nalazi privatizacija kao model u kojem je vlasništvo u potpunosti preneto na privatni sektor. Međutim, nijedan od ekstremnih polova (puna zastupljenost države i privatizacija) se ne smatra konceptom JPP u užem smislu reči. JPP pokriva sve forme između ova dva pola, od kojih svaka predstavlja jedinstvenu kombinaciju resursa ili aktivnosti javnog i privatnog sektora: dizajna (D), obnove (R), izgradnje (B), finansiranja (F), funkcionisanja (O), upravljanja (M), održavanja (M) projekata, itd.

IMPLEMENTACIJOM AGENDE NOVOG JAVNOG MENADŽMENTA OBOGAĆEN JE SPEKTAR SARADNJE JAVNOG I PRIVATNOG SEKTORA

PRIMENA JPP ZNAČI I PODSTICAJ ZA DALJI RAZVOJ EKONOMSKIH, DRUŠTVENIH, POLITIČKIH I TEHNOLOŠKIH FAKTORA U PROCESU UPRAVLJANJA LOKALNOM SAMOUPRAVOM

Tržišna orijentacija javnog sektora

Za lokalne samouprave to znači da primena javno-privatnog partnerstva omogućava i uvođenje tržišne orijentacije javnog sektora, veću troškovnu efikasnost, završetak radova i projekata u okviru planiranog budžeta i vremena, bez negativnih eksternih efekata na postavljene ciljeve i prioritete. Primena JPP može da znači i podsticaj za dalji razvoj ekonomskih, društvenih, političkih i tehnoloških faktora u procesu upravljanja lokalnom samoupravom (gradom, opštinom), a takođe doprinosi i motiviše dalji razvoj kompanija privatnog sektora, kako stranih tako i domaćih, u njihovom nastojanju da svojim tehnološkim inovacijama, know-how, principima upravljanja i finansijskim kapacitetom podrže razvoj infrastrukture u zemlji. To znači da javni i privatni sektor u lokalnoj samoupravi više nije moguće posmatrati kao dve međusobno suprotstavljene alternative, već da njihovim susretanjem može doći do efikasnijeg finansiranja objekata i usluga od javnog značaja. Takođe, time može doći i do unapređenja načina rada u lokalnoj samoupravi donoseći joj elemente proaktivnosti, preduzetničkog duha, savremenog načina rada. Ipak, važan je pažljiv pristup u primeni JPP za svaki određeni projekat kako bi došlo do koristi od primene koncepta JPP i od novog javnog menadžmenta na dugi rok. ■

MILOŠ STANOJČIĆ
Načelnik Gradske uprave Šabac

KAKO DO JPP PRIMER GRADA ŠAPCA

U poslednjih dvanaest godina grad Šabac uložio je značajna sredstva u komunalnu uređenost i arhitektonsku zaokruženost grada. Na desetine ulica je izgrađeno i rekonstruisano, urbani mobilijar je unapređen, brojne zelene površine stavljene su u funkciju. Estetsko unapređenje nije ograničeno samo na gradsko područje, već i na prigradske mesne zajednice, kao i na sela koja pripadaju ovoj lokalnoj samoupravi. Međutim, u samoj blizini glavne gradske ulice nalazi se Trg šabačkih žrtava - plato koji je rekonstruisan devedesetih godina prošlog veka. Nažalost, izvedena rekonstrukcija je nedorečena. Plato je pretvoren u relativno veliku, sivu, betonsku površinu. Kada se ovome doda činjenica da i poslovna zgrada koja je svojevremeno izgrađena na ovom trgu ima svoje manjkavosti, dobije se sumorna slika ovog dela gradskog jezgra.

Potrebno je opisati još jedan problem sa kojim se Šabac suočava i koji se iz godine u godinu povećava. Reč je o broju vozila i već sada nedovoljnom broju mesta za parkiranje u centru grada. Najsvežiji podatak je da 33.000 motornih vozila ima šabačke registarske oznake, a ovome treba dodati podatak da ka Šapcu gravitiraju susedne opštine.

Podzemna garaža kao praktično rešenje

Ova dva opisana problema imaju ishodište u jedinstvenom rešenju. Zajedničko rešenje ova dva problema bilo je u izgradnji javne podzemne garaže na području Trga šabačkih žrtava, kapaciteta od 236 do 286 mesta, kao i rekonstruisanje trga iznad garaže, koji bi svojom estetikom i organizovanošću bio uklopljen sa ostatkom gradskog jezgra. Bitno je reći da svest o ovom problemu nije skorašnja, a tako ni pokušaji ili bolje rečeno, priprema njegovog rešavanja. Prethodni radovi kulminirali su izradom arhitektonskog projekta "Gradskog trga sa podzemnom garažom i gradskom scenom", ali je ekonomska analiza pokazala da je za izgradnju pomenute podzemne garaže neophodno obezbediti oko pet miliona evra.

Izgradnja javne podzemne garaže je, istovremeno, i preduslov za uređenje gradskog trga što predstavlja drugu fazu radova i čija izgradnja treba da se finansira iz drugih izvora. Prihodi budžeta grada nisu bili, niti su dovoljni za ovakav poduhvat. Kreditno zaduživanje nije bila opcija, s obzirom na već postojeće kredite. Osim ovog, grad Šabac ima i druge projekte koji se mogu svrstati u red prioritetnih, pa odustajanje od njih kako bi se obezbedila sredstva za izgradnju javne podzemne garaže, takođe, nije bilo moguće. Zaključeno je da je jedina mogućnost da se realizuje ovakav projekat kapital privatnog partnera. Stoga je na nivou donosioca odluka u Upravi grada počelo da se razmišlja o mogućnostima koje pruža Zakon o javno-privatnom partnerstvu (JPP) i koncesijama. Iako je činjenica da se projekat JPP na nivou lokalne samouprave nije ranije realizovao u Republici Srbiji dovodila do niza nedoumica, doneta je odluka da se izgradnja javne podzemne garaže realizuje kroz projekat JPP, odnosno davanjem koncesije privatnom partneru uz kapitalnu subvenciju grada.

Gradovi i opštine ne treba da zaziru od ovakvih projekata. Izvesno je da većina lokalnih samouprava u Srbiji ima slične, pre svega infrastrukturne probleme, koji verovatno ne mogu biti realizovani na drugi način nego kroz mogućnosti koje Zakon o JPP i koncesijama nudi. Siže napisanog je da svaka opština koja ima nameru da primeni JPP koncept treba da definiše problem koji treba da reši, da pripremi dobru ekonomsku analizu, kao i da formira kvalitetan stručni tim sačinjen od zaposlenih u gradskoj upravi i javnim preduzećima. Uz takve pripreme rizik ne postoji.

PODZEMNA GARAŽA KAO REŠENJE ZA URBANISTIČKE NEDOSTATKE PROSTORA, ALI I KAO REŠENJE ZA NEDOVOLJAN BROJ PARKING MESTA

ANALIZA POKAZALA DA JE ZA ZAVRŠETAK PROJEKTA NEOPHODNO PET MILIONA EVRA

Uloga Evropske banke za obnovu i razvoj

Šabac se iz tog razloga obratio Evropskoj banci za obnovu i razvoj (EBRD) radi analiziranja projekta i evenutalnog obezbeđivanja sredstava za početak njegove realizacije. Nakon upoznavanja sa planiranim projektom, predstavnici EBRD odobrili su donaciju za izbor i finansiranje savetnika koji će pomoći Šapcu u realizaciji projekta, i to u pripremi tendera za izbor privatnog partnera, sprovođenju tenderskog postupka, procesu pregovaranja i zaključenja ugovora sa izabranim partnerom, što je predstavljalo ne samo značajan finansijski stimulans, već i ohrabrenje da projekat ispunjava preduslove da bude ostvaren kroz JPP. Nakon toga, Evropska banka za obnovu i razvoj objavila je javni poziv za odabir savetnika, a samu proceduru, shodno

uputstvima EBRD, sproveo je grad Šabac, pa je za savetnika izabran konzorcijum u sastavu Grant Thornton SA Greece i Grant Thornton BC Consulting iz Srbije.

Na ovaj način načinjeni su konkretni koraci ka početku realizacije projekta, koji su nastavljeni kroz primenu člana 30. Zakona, koji je predvideo obrazovanje stručnog tima koji bi pružao stručnu pomoć javnom telu pri pripremi potrebnih analiza, odnosno studija opravdanosti davanja koncesije, zatim pri pripremi i izradi uslova i konkursne dokumentacije, pravila i uslova za ocenu ponuđača i primljenih ponuda, kao i kriterijuma za izbor ponude i koji bi, konačno, utvrđivao predlog odluke o izboru najpovoljnije ponude za davanje koncesije. Formiranje stručnog tima je predstavljao korak koji je morao da bude brižljivo načinjen. U stručnom timu trebalo je ostvariti dobar balans između članova koji donose odluke, kao i stručnjaka različitih profila, a sve shodno potrebama projekta, pa je ovaj tim sačinjen od saobraćajnih inženjera, urbanista, diplomiranih pravnika i ekonomista, uz napomenu da su većina članova stručnog tima i donosioci odluka, poput gradonačelnika, načelnika gradske uprave, načelnika Odeljenja za urbanizam, direktora JP "Parking", rukovodioca kancelarije za LER.

Studija opravdanosti koncesije

Naredni, takođe veoma značajan korak, bila je izrada izrada studije opravdanosti davanja koncesije i priprema predloga koncesionog akta. Član 29. Zakona o JPP i koncesijama definisao je da koncesioni akt mora da sadrži predmet koncesije, razloge za davanje koncesije, podatke o uticaju koncesione delatnosti na životnu sredinu, na infrastrukturu i druge privredne oblasti, minimalne tehničke, finansijske i iskustvene kvalifikacije koje učesnik u postupku mora da ispunjava, rok trajanja koncesije, podatke o potrebnim novčanim i drugim sredstvima i dinamici njihovog ulaganja, način plaćanja, davanja garancija, prava i obaveze koncesionara prema korisnicima usluga koje su predmet koncesije, pitanja uslova i načina vršenja nadzora, podatke o naknadama koje plaćaju koncedent i koncesionar i dr.

Iz same zakonske odredbe može da se zaključi da je ovaj korak možda i najdelikatniji u čitavom postupku. U ovoj fazi razgovora sa EBRD i konsultantima, predstavnicima grada je ukazano na činjenicu s kojom se jedna lokalna samouprava u svom delovanju retko susreće, a koja je za uspeh projekata ovog tipa od presudnog značaja. Stručni tim grada morao je bolje da sagleda komercijalnu logiku projekta kako bi se postavio osnov za ispunjenje zahteva privatnog sektora. Uz savete konsultanata predstavnici grada Šapca i stručni tim na ovom projektu našli su put da projekat učine još atraktivnijim za privatni sektor, na način o kome se ranije nije razmišljalo. Grad je prihvatio značajno veće kapitalno učešće, za čak 50 odsto u odnosu na početno planirani iznos, na period eksploatacije za desetak godina duži u odnosu na prvobitno planirani i na ustupanje postupka formiranja cene i naplate usluge parkiranja privatnom parneru.

Uloga Komisije za JPP

Dodatni problem na koji je Šabac naišao je nezasedanje Komisije za JPP, koja prema Zakonu treba da da mišljenje o koncesionom aktu, kako bi se on nakon toga našao pred Skupštinom grada sa predlogom za usvajanje. Usled neizvesnosti u pogledu datuma zasedanja komisije, po isteku značajnog vremena od momenta slanja dokumentacije komisiji, stručni tim grada izneo je Koncesioni akt pred Skupštinu, uz naznaku da se čeka mišljenje Komisije i da se dalje radnje neće preduzimati bez ovog mišljenja. Pozitivno mišljenje dobijeno je nešto kasnije, krajem decembra 2012. godine.

Ova situacija, izvesno, neće zadesiti druge gradove i opštine koje se odluče na JPP projekat. U konkretnom slučaju potrebno mišljenje je kasnilo jer je reč o periodu neposredno po okončanju izbora za Narodnu skupštinu Republike Srbije, što je uticalo na sastav i rad Komisije. Korak koji je usledio je priprema tenderske dokumentacije. Na ovom mestu je potrebno podsećanje da je reč o projektu čija vrednost premašuje iznos od pet miliona evra, te da član 22. Zakona o JPP i koncesijama predviđa obavezu da se javni poziv objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije", kao i u sredstvu javnog informisanja koje se distribuira na celoj teritoriji Republike Srbije, na internet stranici javnog tela i na portalu javnih nabavki, sa navođenjem dana kada je javni poziv objavljen u "Službenom glasniku Republike Srbije", ali i u jednom međunarodnom listu i elektronski na internet stranici Tenders Electronic Daily, internet izdanju dodatka Službenom listu Evropske unije. U momentu dok čitate ovaj tekst javni poziv sa pratećom dokumentacijom nalazi se u EBRD, nakon čije saglasnosti treba da bude objavljen. U narednom periodu nadamo se pristizanju valjanih ponuda i to onih koje predviđaju najmanju subvenciju grada, najveći broj parking mesta u budućoj garaži, ali i najkraći koncesioni period. Ukoliko takvih ponuda bude, stručni tim i konsultanti bi trebalo da izrade javni ugovor, shodno članu 46. Zakona. Korak koji bi trebalo da usledi je da Skupština grada da saglasnost na sačinjeni javni ugovor, nakon čega bi se pristupilo njegovom potpisavanju sa najpovoljnijim ponuđačem. Naravno, najbolji mogući rasplet je da ugovor bude zaključen i da garaža bude izgrađena. Najlošiji je da ne pristignu valjane ponude, ali čak i u takvom ishodu predstavnici grada Šapca i zaposleni u gradskoj upravi imali bi značajno iskustvo učestvovanja i aktivnog rada na prvom projektu javno-privatnog partnerstva u Srbiji. ■

STRUČNI TIM GRADA MORAO JE DA SAGLEDA KOMERCIJALNU LOGIKU PROJEKTA KAKO BI SE POSTAVIO OSNOV ZA ISPUNJENJE ZAHTEVA PRIVATNOG SEKTORA

ZAVRŠEN PROGRAM EXCHANGE 3

RAZMENOM ISKUSTVA DO EFIKASNE LOKALNE UPRAVE

Delegacija Evropske unije u Republici Srbiji i Stalna konferencija gradova i opština – Savez gradova i opština Srbije, organizovali su 27. februara 2013. godine, u hotelu Hajat, završnu konferenciju programa Exchange 3. Program je trajao tri godine, od marta 2010. do marta 2013. godine i sastojao se od pet komponenti. U okviru ovog programa, izabrani gradovi i opštine dobili su strategije lokalnog održivog razvoja, u Novom Sadu i Pančevu emitovane su prve municipalne obveznice, a ojačan je i dijalog centralnih i lokalnih vlasti kroz učešće u radu Komisije za finansiranje lokalne samouprave. Takođe, održano je 27 regionalnih obuka za više od 700 zaposlenih iz 118 gradova i opština, a unapređeni su i radni procesi i usluge u 11 lokalnih samouprava kroz realizaciju paketa podrške opštinama. U okviru Exchange 3 grant šeme realizovano je 67 gradskih i opštinskih projekata, ukupno 110 gradova i opština iz Srbije učestvovalo je u sprovođenju projekata kao nosioci ili kao partneri u realizaciji, a unapređena je i saradnja sa 31 gradom iz Evropske unije. Ukupna vrednost treće faze programa Exchange bila je 13 miliona evra, od kojih je 11 miliona bilo namenjeno za sprovođenje gradskih/opštinskih projekata.

Prisutnim predstavnicima gradova i opština obratili su se Đorđe Staničić, generalni sekretar Stalne konferencije gradova i opština – Saveza gradova i opština Srbije, Vensan Dežer, šef Delegacije Evropske unije u Republici Srbiji i Verica Kalanović, ministarka regionalnog razvoja i lokalne samouprave. Učesnici konferencije su izrazili zadovoljstvo realizovanim aktivnostima na programu i naznačili važnost ovog i sličnih programa za razvoj lokalne samouprave.

Đorđe Staničić, generalni sekretar SKGO, naglasio je u uvodnom obraćanju značaj sve tri faze programa Exchange kroz koje su gradovi i opštine u Srbiji uspeli da uvedu bolje standarde u radu i poboljšaju kvalitet usluga koje pružaju građanima.

Završna konferencija programa Exchange 3, 27. februar 2013. godine, hotel Hajat

Vensan Dežer, šef Delegacije EU u Republici Srbiji, najavio je nastavak podrške Evropske unije Srbiji na putu ka evropskim integracijama, a posebno u oblasti unapređenja kapaciteta usluga lokalnih zajednica. Ambasador Dežer je najavio i novi paket pomoći vredan šest miliona evra koji će biti realizovan kroz Exchange 4 program.

Jake lokalne samouprave su preduslov za poboljšanje života građana, izjavila je ministarka Verica Kalanović, i dodala da je potrebno ojačati lokalne samouprave i zbog činjenice da se preko 80 odsto propisa iz EU direktno primenjuje na lokalnom nivou.

Na konferenciji su nagrađeni i predstavljeni najbolje realizovani projekti iz Exchange 3 grant šeme, i to: projekat „Kontakt centar za rad sa građanima - bolji kvalitet života", koji je sproveo grad Kruševac, projekat opštine Beočin „Unapređenje zaštite životne sredine kroz efikasnije upravljanje čvrstim otpadom" i projekat „Stvaranje uslova za ruralni razvoj opštine Ub", koji je realizovala opština Ub.

AMBASADOR DEŽER NAJAVIO NOVI PAKET POMOĆI VREDAN ŠEST MILIONA EVRA KOJI ĆE BITI REALIZOVAN KROZ EXCHANGE 4 PROGRAM

Proces izrade strategije održivog razvoja predstavila je Erika Kudlik, šefica Kancelarije za lokalni ekonomski razvoj grada Subotice. Olivera Simović, šefica Kancelarije za lokalni ekonomski razvoj grada Novog Sada, predstavila je iskustva u procesu emisije municipalnih obveznica, dok su Vera Grkavac i Maja Pavlov, predstavnice grada Novog Sada, predstavile rezultate u okviru paketa podrške gradovima i opštinama.

U okviru završne konferencije organizovana je i izložba promotivnih materijala koje su u sklopu projektnih aktivnosti napravili gradovi i opštine koji su implementirali projekte u okviru Exchange 3 grant šeme. ■

SEDNICE ODBORA SKGO

ODBOR SKGO ZA FINANSIJE

Druga sednica Odbora SKGO za finansije održana je 6. marta 2013. godine, u prostorijama SKGO.

Sednici su, pored članova Odbora, prisustvovali i predstavnici Ministarstva finansija i privrede, Fiskalnog saveta, Delegacije Evropske unije u Srbiji, Svetske banke, Američke agencije za međunarodni razvoj – USAID, Nemačke organizacije za tehničku pomoć – GIZ, kao i predstavnici gradova i opština koji nisu članovi Odbora za finansije.

Prisutnima je predstavljen Nacrt studije Svetske banke o finansiranju lokalne samouprave, nakon čega je usledila živa diskusija. Predstavnici gradova i opština zadržali su stav da su izvorni prihodi lokalne samouprave na niskom nivou i da bi bilo kakvo njihovo dalje ukidanje negativno uticalo na ulaganja u kapitalne investicije. ■

ZAJEDNIČKA SEDNICA ODBORA SKGO ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE I ENERGETSKU EFIKASNOST

Zajednička sednica Odbora za zaštitu životne sredine i Odbora za energetsku efikasnost Stalne konferencije gradova i opština održana je u Inđiji, 21. marta 2013. godine. Povod za organizaciju zajedničke sednice u Inđiji bila je poseta postrojenju Energozelena, koji prerađuje otpad životinjskog porekla u energent.

Nakon usvajanja dnevnog reda, Maja Matejić, portfolio menadžerka u oblasti energetske efikasnosti Programa za razvoj Ujedinjenih nacija (UNDP) u Srbiji, predstavila je šest vodiča za investitore, koji bi trebalo da pomognu svima koji su spremni da ulažu u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i za izgradnju energetskih postrojenja.

Aleksandar Stanković, predstavnik firme Eltek Petrol Grupa, objasnio je funkcionisanje ESC modela na osnovu koga su postignuti zavidni rezultati u finansiranju projekata energetske efikasnosti u javnom sektoru u Republici Sloveniji. Nakon usvajanja Zakona o energetskoj

efikasnosti ovaj model je dobio i svoju zakonsku podlogu u Srbiji i preporučuje se za realizaciju gradovima i opštinama, jer ih oslobađa kreditnih zaduživanja na teret lokalnih budžeta, a podiže nivo energetske efikasnosti javnog sektora.

Najnovije tendencije EU u strateškom i zakonodavnom smislu, a koje se odnose na oblast upravljanja otpadom, prenela je Sonja Popović, članica Odbora za zaštitu životne sredine iz Niša i članica Fokus grupe za upravljanje otpadom Saveta evropskih opština i regija (CEMR).

Na sednici je promovisano osnivanje mreže eko-poverenika SKGO, koja treba da doprinese boljoj komunikaciji stučnjaka u jedinicama lokalnih samouprava koji su zaposleni na poslovima zaštite životne sredine. ■

ODBOR SKGO ZA URBANIZAM I STANOVANJE

Četvrta sednica Odbora održana je 2. aprila 2013. godine, a osim članova Odbora sednici su prisustvovali predstavnici Ministarstva finansija i privrede Radmila Jagodić, pomoćnica ministra iz sektora za imovinsko pravna pitanja i Vesna Jović, kao i Branko Lakić iz Agencije za restituciju.

Ključna tema sednice Odbora bila je inicijativa za izmenu i dopunu Zakona o eksproprijaciji, kojom bi se omogućilo opštinama i gradovima da samostalno utvrđuju opšti interes za objekte od lokalnog značaja. Nakon obrazloženja koje je dao autor predloga Branko Lakić, Odbor je jednoglasno usvojio ovu Inicijativu.

Povodom nedavno usvojenog Zakona o posebnim uslovima za upis svojine na objektima izgrađenim bez građevinske dozvole, Odbor je apelovao na Ministartsvo građevinarstva i urbanizma da što pre donese neophodno uputstvo za primenu ovog zakona, jer su rokovi koji su predviđeni da lokalne administracije obave pojedine poslove izuzetno kratki i već su počeli da teku, a postoji veliki broj nedoumica u pogledu sprovođenja.

Članovi Odbora pripremiće predloge i sugestije za izmenu i dopunu Zakona o planiranju i izgradnji, a usvojena je informacija o osnivanju Mreže načelnika za urbanizam pri Stalnoj konferenciji gradova i opština - Savezu gradova i opština Srbije. ■

SKGO UČESTVOVALA U UNAPREĐENJU ODREDBI ZAKONA O POSEBNIM USLOVIMA ZA UPIS PRAVA SVOJINE NA OBJEKTIMA IZGRAĐENIM BEZ GRAĐEVINSKE DOZVOLE

POČELA KATASTARSKA LEGALIZACIJA

Zakon o posebnim uslovima za upis prava svojine na objektima izgrađenim bez građevinske dozvole, poznatiji kao „zakon o katastarskoj legalizaciji" stupio je na snagu 16. marta 2013. godine. Konačna verzija ovog propisa značajno se razlikuje od predloga zakona koji je upućen u skupštinsku proceduru.

Imajući u vidu značaj ovog propisa za jedinice lokalne samouprave, a posebno moguće posledice primene pojedinih odredbi ovog propisa na lokalne samouprave, SKGO se uključila i dala doprinos tome da se odredbe ovog propisa unaprede.

U februaru ove godine Predsedništvo SKGO usvojilo je set amandmana na Predlog zakona koji su se odnosili prvenstveno na otklanjanje potencijalnih koruptivnih odredbi, kao i na ublažavanje negativnih posledica na prihode lokalne samouprave. Amandmani su upućeni resornom odboru Narodne skupštine za prostorno planiranje, saobraćaj, infrastrukturu i telekomunikacije.

Na poziv predsednika resornog odbora Narodne skupštine Dejana Radenkovića, predstavnici SKGO imali su mogućnost da narodnim poslanicima bliže pojasne amandmane i razloge za njihovo podnošenje. Kao krajnji ishod, a nakon konstruktivne rasprave u parlamentu, usvojeni propis sadrži nekoliko unapređenih odredbi koje su, između ostalog, rezultat predloga SKGO. Tako je u članu 1. Zakona navedeno ograničenje površine objekata koje će biti predmet ovog zakona, pa se po posebnim uslovima može upisati pravo svojine na stambenim objektima do 300m2, stanovima do 200m2, poslovnim i zanatskim objektima do 100m2. Značajno unapređenje u odnosu na izvorni tekst je i to što će se rešenja o upisu prava svojine dostavljati i nadležnom organu lokalne samouprave, kao i to da vlasnici bespravno izgrađenih objekata na tuđem zemljištu neće moći upisati pravo svojine na zemljištu dok sa vlasnikom zemljišta ne regulišu odnose.

Posebno je značajno da objekti koji su na ovaj način evidentirani u katastru nepokretnosti neće moći biti otuđeni bez potvrde nadležne opštinske uprave da je plaćena naknada za uređenje građevinskog zemljišta, što znači da će vlasnici objekata morati naknadno da sprovedu postupak pribavljanja građevinske dozvole. Na ovaj način donekle su predupređeni izuzetno nepovoljni efekti po budžete lokalnih samouprava.

Sada je pred jedinicama lokalne samouprave veliki zadatak da u roku od 90 dana dostave sve podnete zahteve za legalizaciju iz prethodnih godina područnim jedinicama Republičkog geodetskog zavoda, koje će biti zadužene da dalje sprovode postupke upisa prava svojine po posebnim uslovima. ■

SPORAZUM O SARADNJI SKGO I NACIONALNE AGENCIJE ZA REGIONALNI RAZVOJ

Sporazum o saradnji između Stalne konferencije gradova i opština – Saveza gradova i opština Srbije (SKGO) i Nacionalne agencije za regionalni razvoj (NARR) potpisan je u prostorijama SKGO 21. marta 2013. godine, u okviru sednice Odbora SKGO za lokalni ekonomski razvoj kojom je predsedavao Boban Đurović, predsednik opštine Vrnjačka Banja. Sporazum su potpisali Đorđe Staničić, generalni sekretar SKGO i Ivica Eždenci, direktor Nacionalne agencije za regionalni razvoj.

Ovom prilikom Đorđe Staničić, generalni sekretar Stalne konferencije gradova i opština - Saveza gradova i opština ukazao je na važnost realizacije sporazuma i daljeg unapređenja saradnje između dve organizacije. Imajući u

vidu zalaganje SKGO u procesu decentralizacije, gospodin Staničić je naglasio značaj utvrđivanja prioriteta regionalnog razvoja, procesa sertifikacije regionalnih razvojnih agencija, ali i realizacije zajedničkih projekata sa Nacionalnom agencijom za regionalni razvoj.

Obraćajući se prisutnim članovima Odbora za loklani ekonomski razvoj, Ivica Eždenci, direktor Nacionalne agencije za regionalni razvoj, ukazao je na važnost saradnje Nacionalne agencije i Saveza gradova i opština u Srbiji zbog realizacije zajedničkih aktivnosti, ali i sinhronizacije rada u cilju postizanja boljih rezultata. Gospodin Eždenci je posebno istakao činjenicu da obe institucije sprovode veliki broj međunarodnih projekata i da u toj oblasti treba dodatno unaprediti saradnju. ■

U KRALJEVU, VALJEVU, SOMBORU I PIROTU ODRŽANE REGIONALNE KONFERENCIJE

RAZVOJ SPORTA NA LOKALNOM NIVOU

Jedna od preporuka Nacionalne konferencije za sport, održane početkom decembra 2012. godine u Beogradu, jeste institucionalizacija i nastavak saradnje svih aktera za razvoj sporta na lokalu. Shodno tome, formirana je Radna grupa za razvoj sporta na lokalu koju čine predstavnici Ministarstva omladine i sporta, Sekretarijata za sport i omladinu AP Vojvodina, Sportskog saveza Srbije, Olimpijskog komiteta, Saveza za školski sport, Asocijacije Sport za sve, kao i granskih saveza: fudbalskog, košarkaškog, odbojkaškog, rukometnog i plivačkog. Tom prilikom Radna grupa je dogovorila tromesečni plan aktivnosti, čiji je glavni nosilac SKGO, a uz podršku projekta „Institucionalna podrška SKGO" koji finansira Švajcarska agencija za razvoj i saradnju.

U okviru aktivnosti za 2013. godinu u oblasti sporta, SKGO je u periodu od 5. do 15. marta 2013. godine organizovala četiri regionalne konferencije „Razvoj sporta na lokalnom nivou" u Kraljevu, Valjevu, Somboru i Pirotu, u cilju upoznavanja šefova odeljenja za budžet, većnika i zaposlenih u odeljenjima za društvene delatnosti zadužene za sport, kancelarije za mlade, predstavnike gradskih/opštinskih sportskih saveza, direktora osnovnih i srednjih škola da okupimo i ukažemo na značaj razvoja horizontalnih partnerstava u lokalnoj sredini, uspostavljanja lokalnih baza podataka, kao i strateški vođeno finansiranje sporta na lokalnom nivou i dostupnost sporta kao javne usluge, pre svega deci i omladini.

Konferencije su otvorili gradonačenici Kraljeva Dragan Jovanović, Valjeva Stanko Terzić, Sombora Nemanja Delić i predsednik opštine Pirot Vladan Vasić, koji su bili saglasni sa činjenicom da se deca sve manje bave sportom i da treba više da se okrenemo sportu u školama.

Đorđe Staničić, generalni sekretar SKGO, ukazao je na ključne tačke strateškog pristupa SKGO prema sportu: razvoj lokalnih strategija, plansko i argumentovano programsko budžetiranje, dobro povezivanje svih aktera, razvoj školskog i posebno ženskog sporta i otvaranje diskusije o javno-privatnim partnerstvima u razvoju sportske infrastrukture.

Učesnici su takođe imali priliku da čuju pomoćnika ministra omladine i sporta mr Dragana Atanasova, pomoćnika ministra prosvete i nauke Ljubišu Antonijevića i osnovne pravce strateškog i zakonodavnog okvira u oblasti sporta i obrazovanja, a u okviru toga i školskog sporta, to jest fizičkog vaspitanja. Pokrajinska sekretarka za sport Marinika Čobanu u Somboru je izložila planove za dalji razvoj sporta u Vojvodini, i u okviru toga naglasila važnost fizičkog vaspitanja i povratka sportskim školskim sekcijama.

Nacionalna strategija

Nacionalna strategija o sportu 2014-2018 je u procesu izrade. Zakon o sportu je stupio na snagu 2011. godine. Uz to, postoji i 42 Pravilnika koji na veoma precizan način uređuju oblast sporta i od čijeg striktnog primenjivanja zavisi i zakonitost rada lokalnih samouprava u ovoj oblasti. Taj aspekt je izložio prof. dr Nenad Đurđević iz Sportskog saveza Srbije. Branko Vujović je u ime Pokrajinskog sekretarijata za sport i omladinu predstavio istraživanja koje je sproveo, zaključke tog istraživanja, kao i primere dobre prakse iz Vojvodine. O temi „rekreativni sport" u lokalnoj zajednici i značaju bavljenja fizičom aktivnošću za zdrav život govorio je Dušan Mitić, profesor Fakulteta sporta i fizičkog vaspitanja i aktivista Asocijacije „Sport za sve".

Konferencija „Razvoj sporta na lokalnom nivou" u Somboru

BIVŠI VRHUSKI SPORTISTI GOVORILI SU O ZNAČAJU BAVLJENJA SPORTOM I ULOZI „LOKALA KOJI STVARA ŠAMPIONE"

O izazovima sporta na lokalnom nivou iz vizure Sportskog saveza Srbije govorio je generalni sekretar dr Dane Korica, Dejan Tomašević, potpredsednik Košarkaškog saveza Srbije, Savo Milošević, direktor fudbalskih selekcija Srbije Fudbalskog saveza Srbije i Igor Janković direktor za bazični fudbal. Plivački savez Srbije predstavljali su generalni sekretar Vladimir Anušić i potpredsednik Branislav Kovačević. Ovi bivši vrhuski sportisti govorili su o značaju bavljenja sportom i ulozi „lokala koji stvara šampione", kao što je rekao dr Dane Korica. Njihova inspirativna izlaganja su naišla na veliku zainteresovanost lokalnih medija i svih prisutnih.

Zajednička poruka je da u planiranju i sprovođenju razvoja sporta na lokalu svi treba da budu dobro povezani, da sarađuju, da rade na podizanju baze sporta iz redova dece i omladine, da promovišu zdrave stilove života i da sport na lokalu ne treba da bude privilegija elita, već dostupna usluga svima, ali takođe potrebno je obnoviti i osavremeniti postojeću sportsku infrastrukturu. ■

U ORGANIZACIJI MREŽE NALAS U ANKARI ODRŽAN SKUP O USLUGAMA LOKALNE SAMOUPRAVE U OBLASTI SOCIJALNE ZAŠTITE

SOCIJALNA ZAŠTITA PROTIV KRIZE U EU

Članovi Predsedništva SKGO, gradonačelnici Beograda i Zrenjanina Dragan Đilas i mr Ivan Bošnjak, kao i Bojan Radović, predsednik opštine Aranđelovac, učestvovali su u radu konferencije "Usluge lokalnih samouprava u oblasti socijalne zaštite protiv krize u EU", koja je održana u Ankari u periodu od 28-30. marta, u organizaciji Asocijacije lokalnih vlasti jugoistočne Evrope (NALAS).

Pored predstavnika SKGO na skupu su učestvovali i predstavnici drugih regionalnih asocijacija lokalnih vlasti i samouprava, gradonačelnici i predsednici turskih opština. U okviru Konferencije održana je i panel diskusija "Opštinski/gradski projekti u oblasti socijalnih usluga". Domaćin skupa bio je Ezgen Keskin, predsednik Mreže NALAS i gradonačelnik grada Jildirim.

"Zemlje jugoistočne Evrope, od kojih su neke članice EU, imaju nimalo prijatan zadatak da rešavaju probleme s kojima se i mnogo razvijenije zemlje susreću, a ti su problemi upravo u oblasti socijalne zaštite. Nivo socijalne zaštite i socijalne brige o širem sloju stanovništva označava, praktično, stepen napretka ekonomije. U našem slučaju, mi možemo da se pohvalimo određenim praksama koje smo usvojili ovogodišnjim budžetom, a možemo da upoznamo i neke veoma pozitivne primere prakse u drugim sredinama, kao što je Turska, zemlja domaćin ovog skupa", rekao je Ivan Bošnjak, gradonačelnik Zrenjanina, i dodao da sistem socijalne zaštite u ovoj zemlji funkcioniše već od predškolskih i školskih ustanova, pa se zatim prenosi na ustanove za zbrinjavanje socijalno ugroženih i starih lica. "Između svega toga vlada jedna široka lepeza odnosa u kojima su implementirani i podrška nevladinom sektoru, organizacija susreta i takmičenja, festivala, uz značajan nivo investicija u samu infrastrukturu koja je u vezi sa ovom oblasti. Karakteristika u Turskoj, za razliku od nas, je da su sve procedure maksimalno pojednostavljene, što se reflektuje i na komunalne investicije i obnavljanje i održavanje objekata i ustanova namenjenih socijalnoj zaštiti", izjavio je Bošnjak.

Gradonačelnik Beograda Dragan Đilas istakao je značaj skupa i izjavio: "Za nas je bilo važno da dođemo na ovakav skup da bismo pokazali šta je sve Beograd uradio u proteklih nekoliko godina, u vreme velike ekonomske krize u celoj Evropi. Predstavnicima gradova jugoistočne Evrope mogli smo da se pohvalimo time da smo u protekle četiri godine napravili 40 novih obdaništa, devet novih škola, da u Beogradu 150.000 penzionera dobija redovnu pomoć, da finansiramo pune plate za trudnice, da se bavimo narodnim kuhinjama i svim ostalim stvarima koje pomažu najugroženijim građanima u vreme ekonomske krize koja njihov broj

Konferencija "Usluge lokalnih samouprava u oblasti socijalne zaštite protiv krize u EU"

povećava i otežava im život. Svi ti podaci koje smo predstavili pokazuju da i u vreme najveće krize, ako ono što imate koristite na pravi način, možete da učinite nešto za svoje građane. Budžet Beograda je 700 miliona evra, što je dvadeset puta manje od budžeta Beča, koji je iste veličine kao i naš grad. Prosečna plata u Beogradu je nešto veća od 400 evra, a broj nezaposlenih je 102.000, što je za tri hiljade manje nego pre četiri godine, a to ipak znači da ekonomija i privreda rade. Četrdeset posto bruto društvenog proizvoda Srbije ostvaruje se u Beogradu, a možemo da se pohvalimo i time da smo sve započete velike infrastrukturne projekte i završili. Moramo da napravimo balans između razvoja grada i socijalnih davanja i da razvijamo sve servise koje smo napravili, čime ćemo se boriti za svakog građanina". ■

NEXPO 2013 MEĐUNARODNI SAJAM LOKALNIH SAMOUPRAVA

Mreža asocijacija lokalnih vlasti jugoistočne Evrope (NALAS), Udruženje gradova Hrvatske, Udruženje opština Hrvatske i gradovi Rijeka i Opatija, organizuju NEXPO 2013 međunarodni sajam lokalnih samouprava koji će biti održan u gradovima Rijeka i Opatija u Republici Hrvatskoj od 25. do 27. septembra 2013. godine.

NEXPO je najveći i najznačajniji opštinski događaj u jugoistočnoj Evropi. Okuplja lokalne samouprave, asocijacije lokalnih samouprava, razvojne agencije, predstavnike civilnog društva i preduzeća jugoistočne Evrope i šire. NEXPO promoviše ulogu lokalnih samouprava i proces decentralizacije, obezbeđuje regionalno umrežavanje, promoviše decentralizovane saradnje, regionalni biznis i izgradnju mira i stabilnosti.

NEXPO je organizovan prvi put u martu 2011. u Sarajevu u Bosni i Hercegovini. Taj događaj je okupio 200 gradonačelnika, 100 izlagača, 2000 posetilaca, a u okviru programa je organizovano 9 konferencija i radionica.

Tema NEXPO 2013 su EU integracije. Sajam će takođe omogućiti predstavnicima lokalnih samouprava da se sastanu sa predstavnicima poslovnog sektora i da privuku potencijalne investitore za svoje projekte u oblasti energetske efikasnosti i obnovljivih izvora energije. Oče-

kuje se da će NEXPO 2013 okupiti više od 4000 učesnika u Sportskom centru Zamet u Rijeci, izložbenom prostoru od 4000 m2 koji će biti slobodan i otvoren za javnost. ■

IVANA ĆIRKOVIĆ,
Direktorka Kancelarije za saradnju sa civilnim društvom Vlade Republike Srbije

LOKALNA SAMOUPRAVA I CIVILNO DRUŠTVO

Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom Vlade Republike Srbije uspostavljena je u januaru 2011. godine kao stručna služba Vlade zadužena za staranje o usklađenom delovanju organa državne uprave i podsticanje saradnje organa državne uprave sa organizacijama civilnog društva. U okviru delokruga rada, saradnja i podrška jedinicama lokalne samouprave predstavljaju jedan od prioriteta.

Snažan razvoj civilnog društva u Republici Srbiji ogleda se ne samo u broju od preko 19.000 udruženja građana, zadužbina, fondacija i drugih civilnih aktera, već pre svega u njihovom delovanju i uticaju u svim segmentima života, od borbe protiv korupcije, antidiskriminacije, poboljšanja položaja najugroženijih društvenih grupa, zaštite životne sredine, pružanja usluga u oblasti socijalne zaštite, zdravlja, zapošljavanja, razvoja kulturne i omladinske scene, preduzetništva mladih i dr. Iako mnoge od organizacija deluju na nacionalnom nivou, većinu čine lokalne organizacije koje svojim inicijativama i aktivnostima utiču na poboljšanje kvaliteta života građana i građanki.

Prepreke u daljem razvoju civilnog društva na lokalnom nivou jesu nedovoljno razumevanje i podrška javnosti, nedovršen i spor proces decentralizacije, kao i pitanje finansijske održivosti. Rešavanje ovih problema nije moguće bez aktivne uloge lokalnih samouprava u stvaranju podsticajnog okruženja za razvoj civilnog društva, kao i razumevanja značaja njegovog uključivanja u procese donošenja odluka. Uspostavljanje transparentnog finansijskog okvira za podršku aktivnostima organizacija civilnog društva iz državnog budžeta važan je deo rešenja.

Shodno tome, Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom otpočela je izradu Godišnjeg zbirnog izveštaja o utrošku sredstava koja su kao podrška programskim aktivnostima obezbeđena i isplaćena udruženjima i drugim organizacijama civilnog društva iz budžeta Republike Srbije za 2012. godinu. U toku je popunjavanje Upitnika od strane lokalnih samouprava kojim se skupljaju podaci o dodeljenim sredstvima, oblastima i ciljevima finansiranih projekata, procedurama dodele budžetskih sredstava i pojedinačnim iznosima za svaku opštinu.

U saradnji sa TACSO kancelarijom, Kancelarija trenutno radi i na izradi prvog Vodiča za transparentno finansiranje udruženja i drugih organizacija civilnog društva iz sredstava budžeta lokalnih samouprava. Vodič treba detaljno da informiše i upozna gradske i opštinske uprave sa regulativom i procedurama, da omogući efikasno praćenje korišćenja sredstava, kao i uticaj primene podržanih programa i projekata.

U stvaranju podsticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od velikog je značaja i aktivna uloga lokalne samouprave u procesu evro-integracija, s obzirom na implementaciju najvećeg broja zakona i politika neophodnih za proces pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji. Jedan od mehanizama podrške ovom procesu predstavlja i EU Program "Evropa za građane i građanke", za koji je Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom imenovana za nacionalnu kontakt tačku. Organi lokalne samouprave se ohrabruju da uzmu aktivno učešće u aktivnostima Programa kao nosioci projekta, u kojima kroz umrežavanje sa opštinama iz zemalja-članica ili organizacijama civilnog društva mogu da ostvare dugoročnu saradnju i ubrzaju svoj lokalni razvoj.

PREPREKE U DALJEM RAZVOJU CIVILNOG DRUŠTVA NA LOKALNOM NIVOU JESU NEDOVOLJNO RAZUMEVANJE I PODRŠKA JAVNOSTI, NEDOVRŠEN I SPOR PROCES DECENTRALIZACIJE, KAO I PITANJE FINANSIJSKE ODRŽIVOSTI

U procesu izgradnje Republike Srbije kao demokratske i solidarne države, zajednički zadatak lokalne vlasti i organizacija civilnog društva je unapređenje rada lokalnih samouprava u cilju ostvarivanja interesa građana i povećanja njihovog poverenja u institucije sistema. Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom u narednim godinama radiće na sveukupnom podizanju svesti o značaju građanske participacije, uključivanja i učešća civilnog društva u proces donošenja odluka, sve u cilju razvoja lokalnih zajednica i poboljšanja sveukupnog kvaliteta života građana i građanki. ■

GIZ IMPACT PROJEKAT OTPOČEO UTVRĐIVANJE KOLIČINE I SASTAVA OTPADA I ANALIZU OTPADNIH VODA U PILOT OPŠTINAMA

Projekat „IMPACT - Upravljanje otpadom i otpadnim vodama u opštinama" Nemačke organizacije za međunarodnu saradnju – GIZ potpisao je u februaru zajedno sa Ministarstvom energetike, razvoja i zaštite životne sredine sporazume o saradnji u oblasti upravljanja otpadom i otpadnim vodama sa opštinama Aleksandrovac, Bela Crkva, Krupanj, Kuršumlija i Svilajnac. Cilj projekta GIZ IMPACT predstavlja jačanje kapaciteta izabranih pilot opština za uspostavljanje održivih sistema i uvođenje inovativnih rešenja u oblasti upravljanja otpadom i otpadnim vodama. U tom smislu, jedna od glavnih aktivnosti projekta odnosi se na poboljšanje raspoloživosti i kvaliteta podataka u oba sektora, kao preduslova za dobro planiranje i upravljanje.

Tokom marta, GIZ IMPACT projekat je, u cilju prikupljanja podataka za izradu analize tokova materije (MFA) u izabranim pilot opštinama, otpočeo sprovođenje aktivnosti koje se odnose na utvrđivanje količina i sastava komunalnog otpada i analizu otpadnih voda. Privilegovanim partnerima IMPACT projekta – opštinama Alibunar, Apatin, Knić, Ljubovija, Merošina, Ražanj, Sokobanja i Vrnjačka banja omogućeno je da u najbližoj pilot opštini prate ove aktivnosti u cilju prenošenja znanja i moguće primene ovog postupka u svojoj opštini.

Utvrđivanje morfološkog sastava komunalnog otpada u zimskom periodu u pilot opštini Krupanj

Budući da su u većini opština u Srbiji raspoloživi podaci o količini i sastavu otpada, kao i količinama i kvalitetu otpadnih voda koje se generišu nepouzdani i zastareli, podaci dobijeni direktnim merenjima doprineće kvalitetnijem izveštavanju nadležnih institucija i unapređenju procesa planiranja upravljanja otpadom

Utvrđivanje morfološkog sastava otpada u zimskom periodu u pilot opštini Bela Crkva

i otpadnim vodama na opštinskom nivou. U saradnji sa opštinskim timom, komunalnim preduzećima pilot opština i uz podršku Departmana za inženjerstvo zaštite životne sredine i zaštite na radu Fakulteta tehničkih nauka iz Novog Sada obavljen je prvi ciklus određivanja količina i morfološkog sastava komunalnog otpada (zimska analiza) u skladu sa Pravilnikom o metodologiji za prikupljanje podataka o sastavu i količinama komunalnog otpada na teritoriji jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik RS", br. 61/2010). Analiza morfološkog sastava otpada vršena je iz dve gradske zone: zone kolektivnog stanovanja (blokovi stambenih zgrada) i zone individualnog stanovanja (kuće sa dvorištem/baštom), kao i iz seoske zone stanovanja, na uzorcima od oko 500 kg komunalnog otpada. Prema navedenoj metodologiji, prikupljeni otpad se izručuje na određenoj lokaciji i razvrstava u 15 kategorija kako bi se utvrdila količina i zastupljenost svake pojedinačne frakcije, odnosno procenat organskog otpada, papira, metala, plastičnih materijala i dr. u datom uzorku. Kako se količina i sastav otpada razlikuju u zavisnosti od godišnjeg doba, pilot opštinama predstoje još tri merenja u maju (prolećno), avgustu (letnje) i novembru (jesenje).

Merenje količine i analiza sastava otpadnih voda na lokacijama neposredno pre njihovog ulivanja u glavni recipijent biće obavljene u maju i avgustu. Ukupno će biti prikupljeno po 6 uzoraka u 2 dana, a analiza kvaliteta otpadnih voda biće obavljena u akreditovanoj Laboratoriji za monitoring deponija, otpadnih voda i vazduha Fakulteta tehničkih nauka iz Novog Sada.

Otpad i otpadne vode kao resursi

Već posle završetka prvog zimskog merenja i analize dobijenih podataka, opštine će imati uvid u moguće scenarije upravljanja otpadom i otpadnim vodama. Cilj analize je da omogući identifikovanje tokova komunalnog otpada i otpadnih voda u opštinama i optimizaciju njihovog korišćenja kao upotrebljivog resursa. Na osnovu takve analize biće moguće bolje planiranje, ali i izrada studija izvodljivosti za infrastrukturne projekte u oblasti upravljanja otpadom i otpadnim vodama, poput reciklažnih centara, postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda i energetsko korišćenje otpada, spremnih da privuku finansijere – domaće ili međunarodne fondove. Koja će rešenja biti najbolja za životnu sredinu i zdravlje, a ujedno ekonomski isplativa i održiva za male opštine, pokazaće rezultati analize nakon ciklusa od četiri merenja u toku godine. ■

немачка сарадња
DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Sprovedeno od strane:
giz Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ОМЛАДИНЕ И СПОРТА

IOM • OIM

Национална асоцијација
канцеларија за младе

KANCELARIJE ZA MLADE - VAŽNI AKTERI ZA MLADE U SRBIJI

Mladi uzrasta između 15 i 30 godina čine u Srbiji više od 20% stanovništva. Podrška mladima stiže preko politike i mera koje sprovodi Ministarstvo omladine i sporta (MOS), kroz saradnju sa kancelarijama za mlade (KZM), kao i same lokalne samouprave koje su prepoznale značajnu ulogu mladih u izgradnji savremenog društva. U preko 140 lokalnih samouprava prisutne su kancelarije za mlade, a potreba za unapređenjem njihovog kvaliteta rada prepoznata je i od strane Nemacke organizacije za međunarodnu saradnju - Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH, koja je od 2000. godine prisutna u Srbiji. Jedan od 14 GIZ projekata u Srbiji "Jačanje struktura za osnaživanje i participaciju mladih u Srbiji - SoSYEP " podržava Ministarstvo omladine i sporta u jačanju kapaciteta lokalnih kancelarija za mlade u kreiranju i uspešnoj implementaciji, reviziji lokalnih akcionih planova za mlade, kao i izradi i implementaciji smernica Standarda rada kancelarija za mlade i kompetencija koordinatora.

Mladima potrebna podrška

Mladima je neophodna sistemska, organizovana i stalna podrška, jer njihovo osnaživanje predstavlja i važnu investiciju u razvoj zemlje na putu ka Evropskoj uniji. Zahvaljujući inicijativi kordinatora kancelarija za mlade, Ministarstvo omladine i sporta Republike Srbije prepoznalo je potrebu za formiranjem Nacionalne asocijacije kancelarija za mlade, a uz podršku GIZ i zajedničkog programa Ujedinjenih nacija MDG YEM - Mladi, celokupan proces njenog formiranja i osposobljavanja je i pokrenut.

III sastanak Predsedništva Nacionalne Asocijacije Kancelarija za Mlade, Vrnjačka Banja (1–3.3. 2013.)

III sastanak Predsedništva Nacionalne Asocijacije Kancelarija za Mlade, Vrnjačka Banja (1–3.3. 2013.)

Nacionalna asocijacija kancelarija za mlade – telo od ključnog značaja za razvoj i implementaciju Nacionalne strategije za mlade.

Osnivanje Asocijacije ima za cilj da se uredi krovni mehanizam za implementaciju omladinske politike i standarda u vezi sa tim i da se podrži izgradnja kapaciteta koordinatora, njihovo umrežavanje i razmena znanja i iskustava među kancelarijama za mlade, kao i da se zvanično predstave na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Na nacionalnoj konferenciji– **Korak dalje ka sistemskom razvoju omladinske politike** održanoj 6. decembra 2012. godine izabrano je Predsedništvo Asocijacije, koje broji 17 članova. Ubrzo nakon toga, takođe uz podršku Ministarstva omladine i sporta, GIZ i IOM, izabrano je rukovodstvo Asocijacije, na čelu sa predsednikom Ivanom Stamenićem (koordinator kancelarije za mlade Ivanjica) i zamenikom predsednika Dobricom Jovanovićem (koordinator kancelarije za mlade Zaječar). Pored njih, izabrana su tri pomoćnika predsednika koji su zaduženi za različite oblasti: za institucionalnu saradnju u zemlji i administrativna pitanja, za medije i odnose sa javnošću i za oblast međunarodne saradnje i prikupljanja sredstava. Ujedno je izabran i predstavnik Predsedništva, na mesto člana Nacionalnog komiteta za sprovođenje kampanje za borbu protiv govora mržnje na internetu. Kako bi se pružila podrška rukovodstvu Asocijacije, formirani su timovi za strateško planiranje, logistiku, komunikaciju i operativni tim. Među članovima Predsedništva izabrani su i koordinatori rada 11 tematskih grupa, kao i lice odgovorno za organizacioni razvoj Asocijacije i koordinaciju rada ovih tematskih grupa.

Zvanično je unutar Asocijacije, kao reprezentativnog tela kancelarija za mlade širom Srbije, do 1. marta 2013. godine bilo 108 kancelarija, a važno je napomenuti da taj broj konstantno raste, tako što lokalne samouprave svakodnevno daju saglasnost svojim kancelarijama, tako da taj broj u ovom trenutku iznosi 114. Naredna skupština Asocijacije, na kojoj će biti predstavljeno sve što je urađeno i kakvi su joj dalji planovi, planirana je za 6 meseci. ■

GODINA JUBILEJA

Ovog aprila Stalna konferencija gradova i opština – Savez gradova i opština Srbije obeležava značajan jubilej, 60 godina svog postojanja, rada i zalaganja za uvođenje savremenih standarda u funkcionisanje lokalne samouprave u našoj zemlji.

Formirani smo 1953. godine – tadašnja Osnivačka skupština Stalne konferencije gradova i gradskih opština FNRJ održana je u Beogradu 21. i 22. aprila. Od tog dana do ove 2013. godine prošli smo različite faze, suočavali se sa brojnim izazovima, ali i dalje trajemo. I posle 60 godina, jedina smo asocijacija lokalnih vlasti i glavni partner domaćim i međunarodnim institucijama u svim poslovima koji se tiču lokalne samouprave.

Principi na kojima je SKGO od samog početka zasnivala svoj rad, bili su za to vreme novi, smeli, duboko demokratski i progresivni, a ostali su to u punoj meri sve do danas. Tokom vremena, Stalna konferencija je istrajno gradila svoj uticaj na donosioce odluka, istovremeno ulažući veliki trud u komunikaciju sa članstvom, pružanje usluga koje odgovaraju potrebama članova, ali i u razvijanje međuopštinske saradnje. Takođe, bila je veoma prepoznata po svojim izdavačkim aktivnostima: mesečni časopis „Komuna", brojne tematske publikacije i prevodi, obeležili su prošla vremena.

Danas Stalna konferencija gradova i opština zastupa interese gradova i opština pred domaćim i međunarodnim institucijama, upravlja aktivnostima 10 sektorskih odbora, sprovodi brojne projekte koje finansiraju Evropska unija i vlade pojedinačnih zemalja, kao i druge donatorske institucije, a trudimo se da redovno obogatimo ponudu usluga koje nudimo našim članicama – gradovima i opštinama.

I dalje se držimo prvobitnih načela: naša misija je da zastupamo interese gradova i opština i podržavamo razvoj lokalne samouprave u Srbiji. Na tom putu suočavamo se sa brojnim izazovima, ali smo istrajni u svojim nastojanjima. I nakon ovih šest decenija, sigurni smo u svoju poziciju koju smo dugo gradili: ravnopravan smo i pouzdan partner svima koji žele da pomognu gradove i opštine u Srbiji.

60 godina

Stalne konferencije gradova i opština

Saveza gradova i opština Srbije

KULINARSKI VODIČ KROZ GRADOVE I OPŠTINE SRBIJE

U godini obeležavanja 60 godina svog postojanja i rada SKGO objavljuje publikaciju koja na jedan novi način promoviše gradove i opštine u Srbiji. U „Kulinarskom vodiču kroz gradove i opštine Srbije" biće predstavljen onaj deo materijalne kulture našeg naroda koji se odražava u bogatstvu na koje smo svi ponosni: u punoći i raznolikosti ukusa, boja i mirisa hrane koju proizvodimo i koju – kroz tradicionalna jela i kulinarske odgovore na neke savremene izazove – nudimo svojim prijateljima i gostima.

Publikacija za cilj ima predstavljanje bogatstva i šarolikosti različitih područja Srbije – karakteristike podneblja, tla, kulture i tradicije, kako u proizvodnji zdravih i ukusnih poljoprivrednih proizvoda, tako i u pripremanju jela i drugih specijaliteta kojima se, još uvek, možemo pohvaliti. Želimo da objavimo što više recepata za jela koja se pripremaju u lokalnim zajednicama i da tako predstavimo bogatstvo kulinarske tradicije naših krajeva.

Pozivamo Vas da nam se pridružite i pomognete da proizvodi, tradicija, vrednosti i ukusi vašeg grada ili opštine, budu u ovoj publikaciji predstavljeni na najbolji način.